

Izinja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Val dopisni naj se pošilja uredništvu lista. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Urednik in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti“ — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim porokom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . .	K 24—
za pol leta . . . . .	12—
za tri mesece . . . . .	6—
Za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . .	520—
za pol leta . . . . .	260—

# EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone

Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vln.

Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vln.

Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 5—

vsaka nadaljnja vrsta . . . . . „ 2—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelk „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelk se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnobranilnični račun št. 841.652.

## Vojne operacije na rusko-poljskem in vzhodno-pruskem se razvijajo dalje

Ka zapadnem bojišču razvija sovražnik živahno artiljerijsko delovanje. Angleška letala nad Friedrichshafnom.

### Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 21. (Kor.) Uradno se objavlja: Dne 21. novembra popoldne. Napad zavzemnikov na glavne ruske sile na Rusko-Poljskem, gre na vsej fronti naprej.

V bojih severovzhodno od Čenstohova sta se udala dva sovražnikova bataljona. Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, generalni major.

Ruska nasilstva glasom poročila »Politische Korrespondenz«.

DUNAJ 20. (Kor.) »Politische Korrespondenz« objavlja natančne podatke o številih grozodejstvih, ki so jih zagrešile ruske čete, posebno kozaki, proti sanitarnim zavodom avstrijsko-ogrsko armade. Iz poročila je razvidno, da se Rusi niti v največji bližini in pri belem dnevu niso zmenili za naše zastave Rdečega križa, da so lovili vozove z ranjenci in pri tem ranili sanitetne vojake, zažgali vozove in postrelili konje. Enakega zverinskega postopanja so bile ponovno deležne tudi naše ranjene čete. Čete so bile napadene, ranjenci masakrirani in traktirani z udarci sabelj in z brcami.

Ruski stotnik o hrabrosti naših vojakov.

DUNAJ 21. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: V bojih tekom zadnjih dni je bil vici neki ruski stotnik. Njegovo prvo vprašanje je bilo, katere čete, ki jih je ožje opisal, so izvršile napad s tako brezprimerno hrabrostjo in spretnostjo. Na odgovor, da sta bila to dopolnilna polka 14 in 59 iz Zgoranj Avstrije in Solnograda, se je silno začudil. Stotnik, ki se je udeležil rusko-japonske vojne, je izjavil, da še ni videl tako lepega napada.

### Z južnega bojišča.

Učinek srbskega poraza pri Valjevu.

SOFIJA, 21. (Kor.) Kakor je povzeti iz semkaj dospelih zanesljivih poročil, čuti Ueskib in druga mesta srbska mesta isto z begunci, ki prihajajo iz stare Srbije. Celokupno prebivalstvo Kragujevaca, tudi ono iz neposredne mestne bližine, beži proti jugu, da bi si našlo zavetje v Macedoniji, kjer se srbska grozodejstva ponavljajo vedno bolj in bolj. — Tam so se upeljale nove rekvizicije, ki se izvršujejo tako, da je ljudstvo oropano tudi tega, kar mu je potrebno v vsakdanjem življenju. Srbske teritorialne čete, ki so se nahajale dosedaj v Macedoniji, se po potrebi poklicajo v staro Srbijo, najbrže zato, da spopolnijo vrzeli v vojnih črtah.

Poročilo o porazu Srbov pri Valjevu se je razširilo v vseh srbskih pokrajinah Macedonije in je med srbskimi uradniki povzročilo veliko paniko.

### Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 21. (Kor.) Veliki glavni stan, 21. novembra dopoldne.

Operacije na vzhodu se razvijajo dalje. Iz Vzhodne Rusije ni poročati ničesar. Zasedovanje preko Mlave in pri Plocku odbitega sovražnika se je nadaljevalo.

Pri Lodzu so naši napadi napredovali. V ozemlju vzhodno od Čenstohova se bojujejo naše čete ramo ob rami z onimi naših zaveznikov in so pridobile tal. Vrhovno armadno vodstvo.

### Z nemško-francoskega bojišča.

BERLIN, 21. (Kor.) »Wolfiov urad« poroča: Veliki glavni stan, 21. novembra, dopoldne.

Na zapadnem bojišču je ostal položaj v bistvu neizpremenjen. Skoro pred vso fronto je razvijal sovražnik živahno artiljerijsko delovanje.

Vrhovno armadno vodstvo.

### Dezertacije belgijskih oficirjev.

BERLIN 21. (Kor.) Poročevalec »Berliner Lokalanzeigerja« poroča iz Rosen daala: Predvčerajšnjim je bilo interniranih v Bredy 7 belgijskih oficirjev, ki so bili dne 5. novembra odklikovani od belgijskega kralja z vitežkim križcem Leopoldovega reda. Pripadali so drugemu pehotnemu pešpolku. Ko se jih je vprašalo, zakaj so zapustili vrste, v katerih so se tako hrabro bojevali, je odgovoril eden izmed oficirjev: Ker smo se že naveščali, da bi pošiljali svoje uboge vojake v ogenj na ljubo brezsrčnim, le za lastni žep skrbečim Angležem. Nikar ne mislite, da je kralj zadovoljen s pokončevanjem njegovih pridnih Belgijcev. Kaj pa naj stori? Od njegovega zadnjega sestanka s Poincarejem je sebe in svojo deželo izročil Francozom in Angležem. Snujen je sedaj in noben vladar. Naj se Nemce izzene iz Belgije ali ne, naša svobodna domovina je zgubljena enkrat za vselej. Nikar se ne domišljajte, da bo nova Belgija svobodna. Mi smo prodani in izdani.

### Amerikansko priznanje nemškim četam.

LONDON, 20. (Kor.) »Times« javljajo iz Washingtona: Hvala patriotični hrabrosti nemških čet v najnovejšem poročilu oficijelnega londonskega tiskovnega biroja je napravila na ameriškem opazovalca globok vtisk. »World« citira priznavalne besede »Lokalanzeigerja« za lorda Roberta (medavno umrlega) ter pravi, da te besede vsebujejo dragoceno poročilo za naše nevtralne fanatike, toliko za Nemško-Amerikane, kolikor tudi za nevtralne prijatelje zaveznikov ter dokazujejo, da veliki narodi, ki se nahajajo v smrtnem boju, morejo biti vendar drug proti drugemu pravični in generozni.

Washingtonski dopisnik lista »Times« dostavlja, da komentari v »Worldu« zaslužuje pozornosti in uvaževanja od strani njih, ki jim je ležeče na dobrem mnenju Združenih držav. V časopisih in v privatnem življenju je znakov, da je slepo zasramovanje in ponižavanje nemške hrabrosti in militarne vrline od strani izvestnih žurnalistov nevarno, ker skoduje ugledu, ki ga je vojna prinesla Angležem.

Nadvojvoda Fran Salvator v Mor. Belicerkvi.

MORAVSKA BELACERKEV, 20. (Kor.) Nadvojvoda Fran Salvator je dospel v avtu iz Prerova v Lipnik, odkoder se je podal v Moravsko Belocerkev, da si ogleda

sanitarne naprave za oskrbo bolnikov in ranjencev. Nadvojvoda je ogledal vse prostore, na čemer se je izrazil zadovoljnega.

### Angleška lordska zbornica.

LONDON 20. (Kor.) Lord Mayor je izjavil, da smatra kot nedvomno, da so nemške pomorske mine ob irskem obrežju položili irski ribiški čolni.

Lord Corson je izjavil, da kaže vse na jako razširjeni nemški vohunski sistem na Angleškem. Govornik očita ministrskemu predsedniku, da se bolj briga za dobrobit podanikov tujih držav, kakor za varstvo države.

Lord Cresse pripominja, da mu je čisto nekaj novega, da je položitev nemških min ob irskem obrežju v zvezi z uporniškim mišljenjem na Angleškem. On ve, da vlada v tej deželi razburjenje, ker vlada baje ni praktično nastopila proti vohunstvu. Toda plemeniti lordi, ki govorijo o vohunstvu, naj ne pozabijo, da je treba nastopiti tudi pri sedanjem vojnem pravu s popolnim dokazilnim materijalom, ki naj prepriča jury.

Lord Salisbury vpraša, če ni bil morda razkrit kak vohunski sistem.

Ministrski predsednik je odgovoril, da je natančna preiskava dognala, da je sum neopravičen.

### Angleški parlament.

LONDON, 19. (Zakasnelo došlo.) V spodnji zbornici je ministrski predsednik Asquith odgovarjal na neko vprašanje: Kar se tiče nevarnosti špijonaže, se je pred nekoliko časa po predlogu odbora za obrambo države ustanovil obveščevalni oddelk, ki deluje skupno z admiraliteto, in ki ga, a kopotrebno, podpirajo civilne oblasti. Vlada posveča vprašanju špijonaže največjo pozornost.

Unionist Hogge je vprašal, dali so se vršila pogajanja o podaljšanju legislaturne periode (zasedanja parlamenta) z ozirom na vojno. Ministrski predsednik je zanikal to vprašanje, rekši, da se zbornica morda v četrtek odgodi.

### Stališče Portugalske.

LONDON, 20. (Kor.) »Morning Post« poroča iz Lizbone: Parlament se snide v pondeljek. Pričakuje se, da pod ministrski predsednik izjavo o zunanji odlošaji Portugalske.

Carranza proglasi za glavno mesto Mehike mesto Orizabo.

LONDON, 21. (Kor.) List »Times« poroča iz Mehike: Carranza je proglasil za glavno mesto republike mesto Orizabo namesto mesta Veracruz.

### Vojna s Turčijo.

Boji ob rusko-turški meji.

CARIGRAD, 21. (Kor.) Komunikacije glavne stana pravi: Naše čete so prodrle preko Kotura in so imele zmagovito bitko z Rusi, dan hoda od meje. Sovražnik, ki je bil premagan pri Köpriköju, se je umaknil 30 do 40 kilometrov proti meji. Naša armada nadaljuje s prodiranjem.

Boji ob obrežju Batuma se nadaljujejo. Rusko brodovje je izstrelilo proti Trapecuntu 40 do 50 krogelj, vsled česar je bilo poškodovanih pet hiš. Nekaj oseb je

plesne melodije, ki jih je bila čula, živreje služabnikov in dragoceno pohištvo ji ni več tako jasno plaval pred očmi; skratka, posameznosti so uhajale iz njenega spominja, toda občalovanje vsejega lastnega položaja je ostalo.

9.

Tupatam, kadar Karel ni bil doma, je vzela iz omare izmed svojega perila škaflo za cigare.

Opazovala je je, jo odprla in je celo vdihavala vase njen duh; dišala je zelo močno po tobaku. Čegava je pač morala biti? Vikontova? Morda mu jo je bila darovala njegova ljubica? Tajno mu je bila menda vdela vanjo njegov grb in njeni svetli in mehki kodri so ji pri tem padali po zamišljenem obrazu.

Ljubezen je dihala iz vsakega vbojilja in vse te vdela niti so tvorile podoba dolge, neme strasti. Nekega dne, ko je bila izgotovljena, mu jo je izročila. O čem sta oba ljubimca pri tem govorila? On je gotovo slonel pri kamnu, okrašenem s cvetličnimi vazami in s staro pompadoursko uro. Ah, bila je tu v Tostu in on tako daleč v Parizu! Kako je pač moralo biti tam v Parizu? Kako čudovito skrivnostno ime! Ema ga je ponavljala

bilo ranjenih. Sicer bombardiranje ni imelo nobenega učinka. Med bombardiranjem pristanišča so bili prebivalci popolnoma hladnokrvni.

### CARIGRAD, 20. (Kor.) Komunikacije glavne stana pravi:

Dne 17. t. m. so zavzele naše čete z bajonetnim naskokom vse kule v okolici Artvina. Sovražnik se je umaknil in pustil na bojišču veliko število mrtvih in množico vojnega materijala in oprem.

Boji z glavnim delom ruske armade v kavkaškem obmejnem ozemlju, se nadaljujejo. Po hudi bitki so naše čete porazile Ruse, ki so se nahajali v Limanu na ruskih tleh. Po težkih izgubah so pobegnili Rusi na drugi breg Čoroka.

### Prof. Jastrebov o namelih Rusije in turško mnenje.

CARIGRAD 21. (Kor.) Izvajanja prof. Jastrebova o načrtih Rusije, ki so jih objavili listi, so izzvala globok vtis in jih časopisi živahno komentirajo.

»Tasvir Ekiar« spominja v svojem članku »Pot v Carigrad vodi preko Dunaja« na sledeči stavek, izrečen pred 3 leti v italijanskem parlamentu: Dunaj prot Rusiji brani, pomeni braniti Italijo in njeno civilizacijo. List razpravlja o nevarnosti, ki groze od ruskih načrtov Turčiji Bolgarski, Grški in Rumuniji, Perziji in Afganistanu in poudarja, da je treba, da se reši Carigrad, ruske načrte proti Avstriji preprečiti in Rusijo tako poraziti, da se ne bo mogla več dvigniti.

### Genadijev v Carigradu.

CARIGRAD, 21. (Kor.) Turški poslanik v Sofiji, Feti bej in brat bivšega ministra Pavla Genadijeva sta prispela v Carigrad.

Protiruske demonstracije v Marselju.

CARIGRAD, 20. (Kor.) Kakor poroča »Tanin«, je prišlo povodom vojne napave iz Turčiji v Marselju do protiruskih demonstracij, tekom katerih je bil turšk konzulat opustošen.

### Angleška letala nad Friedrichshafnom.

FRIEDRICHSHAFEN, 21. (Kor.) Kakor poroča »Seebblatt«, ste se pojavili popoldne dve sovražni, dozdnevno francoski letala nad mestom in izvršili napad na tovarno za izdelovanje »Zeppelinov«. Padlo je šest bomb, ki pa niso napravile nobene škode. Eno letalo je bilo takoj izstreljeno drugo pa je pobegnilo.

BERLIN, 21. (Kor.) Iz Friedrichshafna se dodatno poroča: Ob eni popoldne ste se pojavili nad mestom dve angleški letali, ki ste skušali izvršiti napad na tovarno »Zeppelinov«. Enega letalca, ki je krožil 400 metrov nad tovarno, je bilo takoj mogoče izstreliti s pomočjo šrapnelov in ognja strojnih pušk. Drugemu letalcu, ki je bil precej visoko in je ponovno krožil okoli tovarne, se je posrečilo pobegniti; vendar pa je bal, kakor poročajo poznejša, še nepotrjena poročila, pa del v Bodensko jezero. Letalca sta vrh pet bomb, ki so padle deloma v neposredno bližino tovarne. Dve hiši v mestu sta bili poškodovani, en mož ubit, ena žena srka ranjena. Letalec izstreljenega letala

natihoma in se je naslajala pri tem. Zve nelo ji je na ušesa kakor daljnje zvonjenje, svetlelo se je njenim očem z etiket, ki se bile pritrjevali na njeni pomadnih lončkih, razvrščeni na toaletni mizici.

Ponoči, ko so prihajali mimo njenega okna prodajalci morskih rib s svojimi vozčki in ko so prepevali, se je prebujala iz spanja. Prisuškovala je ropotu koles, ki se je polagoma izgubljal v daljavi.

»Jutri se vrnejo«, si je dejala.

In v duhu jim je sledila tja proti klancu in v svitu zvezd so njene misli plavale zopet doli proti cesti in so se kinalu izgubljale v temi, odkjer ni bilo izhoda.

Kupila si je načit Pariza in je s prstom potovala po mestu. Prankala je svoj azalec po boulevardin, se stavljal na vsakem oglu med ulicami in čveterokotniki, ki so predstavljali hiše. Kadar so se ji utrudile oči, jih je sklenila in je videla v temi goreti plinove svetilke ter je čula ropot kočij, prihajajočih pred gledalca.

Naročila si je ženski list »La Corbeille« in »Sylphe de Saions«. Kar požirala je, ne da bi i pustila vrstice, poročila o gledaliških premierah, o dirkah in soarejah, zelo se je zanimala za nastope neke pevke, za otvoritve novih trgov. Poznala je vsako modo, vedela je za naslove dobrih damskih knji-  
ga, natančno je bila obveščena, katerega dne je bil korzo ali bila v operi. Seznanila se je z romani Eugena Sue, čitala je Balzaca in George Sand in je na ta način vsaj namišljeno zadovoljevala svojim osebnim željam. Jemala je knjige celo h kosilu, štala po njih in čitla, d čim je čisto jedel in se skušal zabavati z njo. Pri vsem tem bežila ji je prihajal v spomin vikont. Skušala ga je primerjati z juški svojih romanov. Toda krog, čigar središče je tvo il, se je beljinoj širil in sira, ki ga je obdajal, se je razširjal na druge njene sanje.

Pariz, širin in brezenjen kakor dom. je žrel v roznati svetli. Razpoloženo je bilo tega velikega mesta se se v njej bili sanjali razbinih v par delov, ki so se se no razločevali med seboj in ki jih je medla v s bi kakor podobne. V svoji domišljji je gledala poslanike, šetajoče se na svetili parketa, v salonih z velikimi, s zvezkami ogledali in okroglimi mizami, ki so bili porže z baržunastimi, zlato brošurami pri. Tu so se vile vlecke, vse je bilo polno skrivnosti, bojazni in razburjenja, ki se je skrivalo pod navideznim nasmeškom. Iz gozpodje so bili kljub svoji mišnosti, strasti gojitelji spoita, ki so pogajali svoje konje do skrajnega, ki so zahajali vsako leto v Baden-Baden in ki so si s širidesevni leti pričeli bogate

neki angleški mornariški častnik, je bil teško ranjen in odpeljan v bolnišnico.

Angleški predjem avtonomnim kolonijam.

LONDON, 21. (Kor.) Kakor se je sedaj zaznalo, je dovolila vlada avtonomnim kolonijam sledeče predjume: Kanadi 12 milijonov, Avstraliji 18, južni Afriki 7 in Novi Zelandiji 5,250.000 funtov sterlingov.

Vojne stroške za Kanado se cenim na 20 milijonov letno.

### Vojno posojilo.

LJUBLJANA 21. (Kor.) Kranjska dežela je podpisala 3 milijone na vojno posojilo. »Ljubljanska kreditna banka« na lasten račun 200.000 K, na račun pokojniškega fonda 50.000 K, »Deželna banka« 100.000 K, »Mestna hranilnica ljubljanska« 500.000 K, škof Jeglič in ljubljanski stolni kapitelj 60.000 K.

Pri Ljubljanski kreditni banki je podpisalo 73 strank do 20. t. m. 563.400 K.

DUNAJ 21. (Kor.) Pri avstrijski deželni banki je podpisala danes za vojno posojilo nižjeavstrijska delavska zavarovalnica pet milijonov kron, od teh en milijon pri Union banki.

DUNAJ 21. (Kor.) Pri »Bodenkreditanstalt« je na avstrijsko vojno posojilo med drugimi podpisal mejni grof Aleksander Pallavicini 500.000, na ogrsko 500.000 K. Splošni penzijski zavod za nastavlence je sklenil, da zviša že podpisani znesek 14 milijonov kron za nadaljnjih 6 milijonov na 20 milijonov.

### Nemško časopisje na Kitajskem.

FRANKFURT 20. (Kor.) Kakor poroča »Frankfurter Zeitung« iz Pekinga, je bivši zdajatelj »Japan Herald«, Ostwald, prezel vodstvo oficijozne »Peking Gazette«.

### Žitni trg.

VRATISLAVA 20. (Kor.) Pšenica 25,20, ž. 21,20, oves 20,20.

### Sličice iz vojne.

Poljska zima. V »Berliner Tageblatt« piše dr. Wejlis: Z ozirom na splošno skrb tudi zimske kampanje na Poljskem, je treba predvsem konstatirati, da zima na Poljskem ni posebno ostra, zato pa vztrajna; reba jo je torej strogo ločiti od strahovite ruske zime. Dočim znaša srednji letni minimum vzhodno od Urala —40 stopinj Celzija, v srednji Rusiji — 30 stopinj, znaa v Varšavi —20 stopinj. Snega je vsakakor dosti. Ker pa snežna odeja brani zemljo pred globoko zmrazitvijo, bi snežnobogata zima niti od daleč ne bila tako strašna. Varšava ima podnebje, kakor da bi se nahajala najmanj za kakih 5 stopinj zemljepisne širine proti jugu. Z ozirom na zelo milo podnebje v Berlinu (normalno 8,6), je konstatirati hudo zimsko podnebje v okolici Marggrabowe na Pruskem. Prvi sneg zapade na Poljskem navadno začetkom novembra. »Sveti Mihael« (29. septembra) »jaha na belem konju«, se navadno zlaže. Zgodnji sneg ali mraz pa nikakor še ne more biti znamenje predstoječe hude zime. Malo nerodnejši so snežni zameti na Poljskem. Zelezniški promet se v tem slučaju deloma prekine. Na drugi strani pa zato dostikrat zmrazjevo volovja, kar bi služilo potem operirajočim četam za nove naravne ceste. Po hidrografični statistiki je na primer Visla, ki o-

### PODLISTEK

### Madame Bovary

Roman. • Spisal Gustave Flaubert.

Ko sta prispela domov, obed še ni bil pripravljen. Gospa Bovary se je razjezila, kuharica Nastazija ji je odgovarjala osornjo.

»Molčite,« je dejala Ema, »odpuščeni ste!«

Za kosilo so imeli juho z govedino. Karel si je za mizo zadovoljno mel roki in je dejal: »Kako lepo, da sva zopet doma!« Zunaj je bilo čuti plakajočo Nastazijo. Rad je imel revico, ki ga je večkrat kratkočasila, ko je bil vdovec; bila je njegova prva pacientinja in najstarejša znanka na deželi.

»Ali si ji končno res odpovedala službo?« je vprašal Karel čez nekoliko časa.

»Da, ali ti morda to ni prav?« Nato sto se grela v kuhinji, ko so pospravljali sobo. Karel si je prizgal cigareti. Namrdnil je ustnice pri kajeju, od časa do časa je pljunil predse in se sklanjal nazaj, kadar je potegnil dim vase.

»Postane ti še slabo,« je dejala Ema zaničljivo.

Karel je hitel k vodajaku in hitro spil kozarec sveže vode. Ema je urno pograbila škaflo za cigarete in jo je skrila v omaro.

Kako dolg se ji je zdel naslednji dan! Izprehajala se je po vrtu, vedno po istih stezah, se ustavljal pred gredicami, pred kipom iz gipsa in je opazovala te stvari kakor da bi bile popolnoma tuje.

Kako dolgo je že bilo od plesa! Kaj jo je vendar ločevalo od večerajšnjega jutra na do današnjega večera? Potovanje v Vauhyessard je razdelalo njeno življenje v dva dela, kakor razdevlje indoucnik vse, kar se mu postavlja v bran. Toda morala se je pomiriti. Skrbao je zopet položila svojo lepo plesno obleko v omaro. Pete njenih čevljevok so bile popolnoma rumene vsled voska, s katerim je bil nanašan parket. Razkošje v markijevem gradu je napravilo nanjo globok vtisk, ki je ni zapustil nikoli več.

Vedno in vedno se je spominjala plesa. Vsako sredo zjutraj, ko se je prebujala iz »spanja«, si je dejala: »Ah, danes, pred osmimi dnevi, pred štirinajstim dnevi, pred tremi tedni sem bila tam.«

Toda s časom je jel bledeti spomin na obraze, ki jih je bila videla. Pozabljala je



težuje sedaj vpad na Poljsko, v srednjem teku povprečno 113 dni na leto pokrita z ledom in sicer pretežno s 40 do 70 cm skorjo, ki bi zamogla nositi tudi najtežje topove. Na splošno se lahko reče, da poljska zima ni ravno prehuda. Kakšna bo leta, se seveda ne da prerokovati.

## Razne politične vesti.

**Belgijska vlada v Havru.** Kakor je znano, se nahaja belgijski kralj Albert na bojišču, oziroma v belgijskem obmorju, belgijska vlada pa v francoskem pristaniškem mestu Le Havre. Poleg belgijskih ministrov se nahaja tamkaj kakih 270 višjih in nižjih uradnikov, ki pa seveda nimajo dosti opravila, ker ne more biti niti govora o dejanski upravi dežele, ki se nahaja v tujih rokah. Nacionalna banka se je s svojimi ravnatelji, svojih 260 milijonov značajnim zlatim zakladom, svojo menično listino in svojimi bankovci tudi preselila v Havre in oskrbuje od tamkaj s posredovanjem nizozemskih bank plačevanje v Belgiji ostalega nižjega uradništva. Pogajanja nemške vlade z belgijsko Nacionalno banko, da bi zopet začela delovati v Belgiji sami niso dovedla do nikakega uspeha. Banka oskrbuje v deželi edinole menjavanje denarja in podobne brezpomembne posle, noče se pa nikakor podvreči tuji kontroli. Belgijska vlada v Havru izdaja tudi tamkaj svoj uradni list »Moniteur« in objavlja v njem vsak dan različne odredbe, ki pa morajo večinoma ostati le na papirju, kajti v Belgiji veljajo, dokler je okupirana, izključno le odredbe nemške civilne in vojaške uprave, in poleg tega se ne morejo odloki belgijske vlade naznanjati občinstvu, ker uradni list ne izhaja za javnost. Tuptam se vtihotapi kaka številka v Belgijo. V eni zadnjih številki priobčene »Moniteur« poziv na Belgijce, ki so sposobni za orožje in bivajo v inozemstvu, naj nemudoma odrijejo na francosko in tamkaj vstopijo v belgijsko ali francosko armado. Ta poziv je bil pač izdan, da bi svet mislil, da more Belgija še vedno postaviti novih čet na bojišče. (Po »Neue Freie Presse«.)

## Ruske trdnjave proti Turčiji.

V zadnjih letih, ko je narasla napetost med Turčijo in Rusijo, so Rusi znatno utrdili svoje trdnjave proti Turčiji. Če bi turška vojska uspešno prodirala proti Rusom, jej prepreči nadaljno pot najsiščnja ruska obramba trdnjava Kars. Ta trdnjava je nenavadno utrjena že po svoji naravni legi. Prej je bila v turških rokah in je bila že tedaj močan branik proti sovražniku. Griči Ak-day, Kara-day in Top-day obkružujejo mesto in ceste, ki vodijo k trdnjavam. Ti strmi in nedostopni griči so sedaj izpremenjeni v samostojne trdnjave. Obseg trdnjave meri 15 kilometrov. Trdnjava ima v miru 2500 mož posadke, ki pa je v vojnem času znatno pomnožena. Starejše karške utrdbe niso toliko pomena. Bile so zgrajene še za časa vojne leta 1853. do 1856. ter 1864. leta. Gradil jih je angleški inženir podpolkovnik Atwell Lake. Velikega pomena so bile v rusko-turški vojni. Leta 1877. je tu obkolil ruski general Melikov Turke, ki pa jih je pozneje rešil Muktar pša.

Ob cesti iz Karsa v Erivan leži 60 kilometrov od Karsa silna trdnjava **Aleksandropol**, ki obkružuje popolnoma vse dohode in brani reko Arpačaj. Trdnjava ima več fortov in je opremljena s modernimi topovi. V miru šteje posadka le 2000 mož, a v trdnjavi je prostora za 20.000 mož posadke.

Tretja zapreka proti prodiranju sovražne armade je trgovinsko mesto **Tiflis**, ki so ga Rusi izpremenili v dobro trdnjavo. Tiflis leži ob reki Kuri in je znan po svojih toplih zdravilnih vrelcih. Trdnjava brani tiflisko cesto, ki je velikega vojaškega pomena. Ta cesta je najvažnejša pot čez Kavkaz, enako važna za vojne operacije kakor tudi za zvezo Evrope z Azijo. Trdnjava ima več fortov. V predelu Izin, na hribu Rothlugu je stara trdnjavica, ki so jo zgradili še Turki. Na hribu je tudi nekaj vojašnic in utrjenih pozicij.

Te tri trdnjave tvorijo važne zapreke za prodiranje turške armade. Na onostranskem pobočju Kavkaza je trdnjava **Vladikavkaz**, ki je zadnja oporna točka ruske kavkaške armade. Trdnjava brani železniško progo iz Vladikavkaza v Rostov, ki oskrblja rusko kavkaško armado. Trdnjava ima nekoliko fortov, nekatere še iz starejših časov. Rusko po-

zicijo pa branijo tu tudi narava sama, gore in reke ter umetne utrdbe.

## Iz srbskih bojev. - Boji z lopatami.

Jasno sliko bojev v Srbiji podaja pismo nekega častnika 73. pehotnega polka, naslovljeno na županstvo v Hebu na Češkem. Iz njega pomembno:

Minilo je že trinajdeset dni, odkar smo nepretržno, dan in noč, s sovražnikom v boju. Vojskovanje se je temeljito predrugačilo. Pravcati samomor bi bil, ako bi se držila kaka četa v današnjih odnošajih v ognju pehote ali strelnih pušk (artiljerija bi ne ovirala toliko), spuščati se na prosti raven v boj proti istovetnemu, po številu enakemu ali morda jačjemu sovražniku, ki se je že prej utrdil. Ako ni mogoče, potipati sovražnika od strani ali zahrbtno, no, potem je — razven puške — treba prijeti tudi za lopato.

V takem položaju se nahajamo sedaj. Sovražnik se brani brezupno. Utrdil se je in položil pred svoje močno kritje cel pas zaprek. Vse to v morilnem ognju premagati, ni malenkostna naloga. No, prišli smo sovražnika za grlo in trdno smo odločeni, da ga potisnemo k tlu. Gre pa pri čeli stvari za to, da mu odvzamemo s puško in lopato v roki zemlje ped za pedjo — in to v pravem pomenu besede. In tako rjemo, streljaje in kopaje nočindan, že devetintrideset dni združena proti sovražniku. Prišli smo že tako daleč, da smo od sovražnika oddaljeni še borih sto korakov in v par dneh se zopet enkrat z bajoneti vržemo nanj. Ako se nam posreči zavzeti sovražne postojanke, se pa sovražnik umakne v nove utrdbe, ki so mu jih toli možje kot žene in otroci pripravili in izkopali že pravočasno. Pak se prične — seveda — tudi za nas novo kopanje!

Nadloge so in težkoče, ki jih mora vojak prestopiti. Dne 12. avgusta so pričele operacije; od tega dne ni prišel nihče izmed nas več pod streho. Samo par dni smo bili tako srečni, da smo se lahko posluževali šotorov. Postelja naša je bila vedno le zemlja, pokrivalo pa nebeski svod, uspavajoča pesem pa — zvižganje krogelj. Na sami zemlji spati je sicer zelo zdravo in ker lahko spimo in počivamo samo v malih oddelkih in skoraj izključno le po dnevu, kajti peklenški koncert traja od mraka do zore, se počiva sladko, sladko. Ali ob deževju! Zemlja je tu ilovnata, ki ne požira rada vode. V naših strelskih jarkih je večkrat nad komole visoka voda. Premočen do kože, stojiš noč in dan združena v takih mlakah, bogme — to niso mače solze, prej — kozje molitvice. Kako se v takih položajih hranimo? Odkar so naši jarki tako globoki, da se hrano lahko nosi do vojnih vrst, nam gre precej dobro. Jutranjo in večerno kavo si pripravljajo vojaki z velikim veseljem v bojnih in delavnih pavzah sam. Ako je voda precej globoka, no, potem tak »moka« diši nekam po blatu, kajti navezani smo večinoma na rečnico, katero moramo prinášati celo uro daleč. Vendar stvar ljudem dobro diši. Kosilo se daleč za nami — približno v razdalji dveh in pol ure — pripravljajo v vozečih se kuhinjah. Traja še eno in pol ure, da ga pripeljejo in potem ga še celih pet četir ure razdeljujejo. Razume se, da se pri deževnem in blatnem vremenu je težko spravljati težak kotel z jedili naprej, ko že sam, prost, neobložen mož le težko dviga in izvlečuje svoj nogi iz ilovice.

Da ohranimo svojo zunanost tako nekega vsaj prilično po srednjevropski šegi in navadi, na to se gleda veliko. Zato se morajo tudi vsi možje, ki gredo iz kakršnegakoli razloga nazaj: po jed, vodo ali municijo, lepo v Savi umiti. Urejeno je vse tako, da je vsakemu dana prilika, da se umije vsaj vsaki četrti dan enkrat. Ko pridejo s kosilom, se vesele vsi, kajti istočasno nam prinese vojna pošta pozdrave iz domovine — ali pa tudi ne. Baje ta zavod ne deluje vedno točno in zanesljivo. Jaz se sicer ne morem pritoževati, ker dosedaj nisem dobil nič več kakor dvaintrideset pisem. Gotovo pa tega ni zakrivila vojna pošta. Naše zdravstveno stanje je izborno. So sicer nekateri, katerim ležanje na mokrih tleh nekoliko povspešuje je telesne funkcije, vendar se to dogaja samo pri nekaterih občutljivih in nežnih naravah.

Naši ponočni napadi imajo to slabo stran, da se kaj lahko zgubi zveza med posameznimi deli vojske črte. Tako se je zgodilo tudi pri napadu dne 25. septembra je zbirališče v novo zgrajenem »Narodnem domu«, kateri je nudil za prirejanje predstav primeren prostor. Dasi so predstave še vedno obdržale svoj diletantski značaj, se je pričelo z angaževanjem stalnih poklicnih moči, katere so skrbele za kontinuiteto in rednost dramatičnih predstav. Že s tem je bila dana podlaga rednemu gledališču, pri katerem naj bi sodelovali le poklicne moči, in ki naj bi se razvilo iz diletantskega društva. Namen je bil gotovo dober, saj je tržaško slovenstvo, ki se je pričelo v zadnjem desetletju tako razveseljujo razvijati, številno množiti, gospodarsko jačiti in narodno se zavodati, čutilo čimdalje bolj potrebo po oživotvorenju take kulturne institucije, kakor je redno gledališče. Pot, katero je zasledovalo dramatično društvo v Trstu, da doseže ta cilj, je bila gotovo prava, ker se je, kakor zgoraj omenjeno, nameravalo polagoma, pričeni z malimi začetki, gojiti in širiti to podjetje, dokler se ne bi razvilo v popolno, namenom odgovarjajočo stavbo, ki bi imela solidno in sigurno podlago ter s tem zasiguran svoj obstoj.

V tem plemenitem stremljenju je pred tremi leti tedanje vodstvo dramatičnega društva napravilo velik korak naprej. Angažiralo je izborne moči, in imeli smo v Trstu gledališko sezono, na katero smo smeli biti ponosni in ki se je dala po pravici primerjati z marsikaterim rednim oddom. Žal se je pokazalo pri tem, da je bil ta korak v razvoju mladega društva, ki je imelo skromne počette, prezgoden in prevelik. Ne morebiti v moralnem ali umetniškem pogledu! Saj so stale predstave na visokem umetniškem stališču, a obisk je bil vseskozi jako poveljen, da, včasih naravnost velikanski. S tem je dokazano, da so dani v Trstu predpogoji za redno slovensko gledališče. Mislijo pa se ni pri tem dovolj na materialno stran, ki je žal s tem združena. Dejstvo je, da so vse kulturne institucije, kakor šolske, umetniške, športne i. t. d. — ako niso ustanovljene s špekulativnim namenom — pasivne, to se pravi, zahtevajo mnogo, a donajajo nič ali malo, tako, da treba vedno prilagati. Znano je, da skoro vsako gledališče, katero nima značaja trgovskega podjetja, ampak ki hoče zares izvrševati nalogo kulturne institucije, ne more izhajati brez izdatnih podpor.

ob polštirih zjutraj, da se je neki četovodja izgubil od svoje stotnije in se držnil nekoliko preveč naprej. Oddaljen samo še osmdeset korakov od sovražne črte, se je s svojo malo četo vrgel na tla in se ž njeno pomočjo lopate hitro zakopal in tako obvaroval pred sovražnimi svinčenkami. Tukaj je potem ležal čeli dan 25. septembra in počakal mraka, kajti mislil je, da se zvečer napad ponovi in da tako zopet pride v stik s svojo stotnijo. Noč je minula ob strašanskem ognju od obeh strani, nad njimi se je kar tresel zrak, ali bilo ni nikogar, komur naj bi se bil priključil. Čakal je tudi čeli 26. septembra, napočilo je jutro 27. septembra, a — napad se ni ponovil.

Da bi ne bilo namreč prevelikih izgub, se je 25. septembra sklenilo, da se prekopljemo do sovražnika, česar oddelek, ki je bil naprej, ni mogel vedeti. Glad in žeja sta začela pritiskati. Do v bližini rastoče koruze niso mogli, ker niso živjale nad glavami samo sovražne, temveč tudi naše kroglice. Nastopila je zopet noč. Prinesla je, kakor ponavadi, morilno streljanje, a vzbudila nam je tudi upanje, da morda napade danes cel naš polk in nas tako reši. Pak je napočilo jutro — a polk ni napadel.

Nahajali smo se v tem težavnem položaju že več kot tri dni, ali naša diviza je bila: Nikakor ne nazaj. Vsak košček svoje svoje sovražne zemlje hočemo braniti do zadnje srage krvi. — In čakali smo. Minul je tudi 28. september in legla je zopet noč na zemljo. Dali prinese novi jutranji dan rešitev? In zopet je pričelo smrtonosno streljanje. V kratkih odmorih smo s pritegnjeno sapo prisluškovali, dali ni čuti korakov od zadej. Vse tiho. In mislil si je imenovani podčastnik: Stiri dni brez hrane in pijače, oslabei, skoraj brez municije smo danes še komaj zmorni za boj, jutri pa gotovo ne več. In odločil se je s svojo malo peščico vojakov, splaziti se nazaj k svoji stotniji. Posrečilo se mu je. Prišel je srečno nazaj in samo trije njegovih mož so bili lahko ranjeni. Hrabri fantje so bili od svojih sobojevnikov pristrčno pozdravljeni.

Za nami je neka rezerva. Ti se godi dobro. Leži na mehki slamni v suhih kočah in zavija svojo hrano direktno v vozeče se kuhinje, medtem ko mi v mokrih strelskih jarkih večkrat stradamo. Že trikrat so nas vprašali, dali ne bi hoteli, da se nas nadomesti in odpošlje nazaj v rezervo. Vedno smo vsi odgovorili da ne, kajti ne maramo zamenjati častnega mesta v prvi črti z morebitnimi udobnostmi rezerve.

## Domače vesti.

**Promocija Slovenke.** Slov. kat. akad. društvo »Danica« za Dunaju naznanja, da bo v ponedeljek, 23. novembra, ob 10.30 popoldne v senatni zbornici današkega vseučilišča promovirana doktorjem imrodrosvoja članica »Danice«, g. c. Angela Piskernik, rojkinja tužnega Korotana iz Železne Kaplje.

Iz pisma nekega slovenskega ujetnika na Francoskem. Preljubi brati! Ker nisem gotov, si-li moje pismo od 25. septembra prejel. Ti naznanjam, da Tvojega pisma od avgusta nisem prejel. Svoje pismo sem naslovil v Italijo, ali odgovora nisem dobil. Opisal sem Ti, v kakem stanju se nahajamo. Tako je, da ne bi nikomur privoščil. Usmiljenja vredni smo. Tu smo že od 10. septembra v nekem samostanu. 900 nas je Nemcev in Avstrijcev. Urejeno je vse po vojaško in zelo strogo. Vstati moramo ob 6. uri in delati po abecedi. Prihajamo na vrsto vsak drugi dan in moramo delati od jutra do večera. Celo kamenje moramo tolči in je vlačiti iz vode. Res — poniževalno delo. Posebno težko, ker mu nisem navajen. Kazni so vedno na dnevnem redu za vsako malenkost. No, jaz dosedaj še nisem bil kaznovan, ker pazim vedno. Poveljnik je zelo strog in neizprosni človek. Gorje mu, kdor se mu je zameril. Posebno na bogate gre brez obzira. Hrana je zelo pičila. Dvakrat na dan po litr juhe in kos kruha. To je vse. Reče tisti, ki nima krajarja. Zato je pri meni še dobro, ker imam kak krajar. Drago je precej in porabljam dnevno 2½ franka. Zelo dolg čas je tu. Zrak pa je jako dober. Za posteljo imamo nekaj slame. Slamnjak, odejo in drugo »posteljnino« sem si kupil sam. Na izprehod smemo po 2 uri na dan, a ne dalje od 1 kilometra. Listov ne smemo čitati. Ako kaj

pišeš, piši čez Italijo. Tvoje pismo je rabilo 1 mesec, dobil sem je 25. septembra. To pismo sem oddal neki gospici, ki je bila pri nas, in se je vrnila v Nemčijo. Kajti pisma, ki niso pisana v francoskem jeziku, ne pošiljajo dalje in jih konfiscirajo. Bog daj, da bi kmalu vojna končala, kar srčno želim. O svoboda, kako neprecenljiva si! To izkušam sedaj, ko sem kakor tič v kletki. Jutri odide 200 žensk v Nemčijo. Glede Avstrije se ni — tako se govori — še stavila tozadevna zahteva. Prosim sorodnike, naj molijo za-me, da se rešim čimprej.

**Proti zasramovanju sovražnikov.** Med drugimi brzobjavnimi vestmi nam je dopisal danes naš korespondenčni biro tudi brzobjavko iz Londona, iz katere je razvidno, kako pohvalno se izreka oficijelni londonski tiskovni urad o hrabrosti nemških čet in kako nekateri ameriškanski listi obsojajo zasramovanja in poniževanja nemških čet od strani izvestnih žurnalistov, naglašujoč, da tudi med vojujočimi civiliziranimi narodi mora veljati princip: medsebojne pravičnosti in generoznosti! — Popolnoma prav! Princip je to, ki ga zahteva civilizacija. Tem opravičenega je želja, da bi se ta princip izvajal na vseh straneh. Prav a propos pa piše praška »Union« v svoji cenzurirani številki od dne 18. novembra pod naslovom: »Vitežki«: V članku s tem naslovom spominja »Polniške Korrespondenz« koncentrirano mejo, ki so ga začeli v Nemčiji proti zasramovanju sovražnika v takozvanih šaljivih listih in na šaljivih razglednicah ter izvaja potem: »Kolikor se je grešilo v tej smeri proti spodobnosti in ukusu, bi moralo res vzbuditi nevoljo tudi najbolj potrpežljivega opazovalca. Nikakor se ni podajalo tu kaj duhovitega ali umetniškega, tudi če je bilo zasnovano satirično in karikaturno; marveč je šlo le za nerodno, kosmato pačenja nespretnega risarja ali pa za ordinarne domisleke »pesnikočega« mazača. Vsi ti izdelki, ki gredo za dobičkom, so pa imeli, hoté ali ne hoté, ta učinek, da so se v širokih krogih prebivalstva ugnedili povsem krivi pojmi o vrednosti in sposobnosti sovražnika tako, da se je oteževalo presojanje naše za lastnega dela. To pa ni brez nevarnosti ob nagnenju k rezoniranju v gotovih slojih. Pozdravljati je torej le zdravo reakcijo, če bi se tudi pri nas začeli oglašati vedno močnejši glasovi proti nelepemu postopanju z nasprotnikom. Tudi v tej protestih je nekaj tistega viteštva, ki se je v tej vojni ravno v naši domovini tako bogato in spontanno uveljavilo in ki more nas vseh navdajati le z opravičenim posomom.«

V Jadranski banki v Trstu je bilo do večeraj podpisanih za avstrijsko vojno posojilo 600.000 K.

**Dolžnost vsakega Avstrijca je, da prispeva po svoji močnosti k Avstrijskemu vojn. posojilu!**

Znana firma s kavo Julius Meini je podpisala na avstrijsko in ogrsko vojno posojilo skupno 300.000 K.

**Podružnica CMD v Rojano** priredi tudi letos in sicer v soboto, 5. decembra, ob 6 zvečer v prostorih Rojanskega konsulina društva **Miklavžev večer**, na katerem nastopi pridne otroke ljubeči Miklavž s srčkanimi angleški, pa tudi s hudimi peklenščki, ako bodo kakšni otroci poredni — Starši so naprošeni, da prinesejo svojim otrokom namenjena in z natančnim imenom dotičnega otroka označena darila en dan prej v konsumno društvo. Obenem se naznanja, da odpade za letos običajna vsakoletna božičnica in da se spoji s tem Miklavževim večerom.

**Pošne in brzobjavne vesti.** Promet s paketi na Špansko, vstevši Balearske in Kanarske otoke, in na Portugalsko potom Italije je do nadaljnjega zaustavljen — Odslej se smejo pošiljati v Turčijo le pisma, pisana v turškem, arabskem, francoskem, nemškem, angleškem, italijanskem ali grškem jeziku. — Interurban privatni telefonski promet med Dunajem in Telfsom v Tirolu je sedaj dopuščjen. Javne govorilnice so izključene iz tega prometa.

**C. kr. finančno ravnateljstvo** nam javlja: Dodatno k tuuradni odredbi z dne 6.

Naše gledališče pa, ki gotovo hoče gojiti pravo umetnost, ki hoče biti predvsem kulturni zavod brez trgovske primesi, ni imelo nobene podpore in zato je končala predlanska sezona v kljub krasnemu moralnemu uspehu z malim materialnim neuspehom.

Lansko sezono se je hotelo nadaljevati prejšnjo z zaupanjem na boljši materialni uspeh. A že v začetku sezone se je pokazalo isto nesorazmerje med materialnim in moralnim uspehom. Še več! Materialni neuspeh je uplival tudi v moralnem pogledu in dramatično društvo je koncem lanske sezone prišlo v popolno krizo.

Novi odbor je sprejel s takim društvom gotovo nelahko nalogo. Imel je premagati razne ovire in težkoče. Že na zadnjih občnih zborih se je ugibalo o tem, ali naj se v letošnji sezoni sploh vršijo redne predstave ali ne. Sedaj pa se je tej krizi društva pridružila vsled izbruha vojne še splošna svetovna kriza in tako je poslovanje dramatičnega društva še mnogo bolj otežkočeno, toda sedajni odbor smatra za svojo dolžnost, da poskuša dati tudi v teh časih krize tržaškemu slovenstvu to, kar

oktobra 1914 št. 780/5 Pr. I iz 1913 se javlja, da se uvede nepretrgano uradovanje in blagajniški promet ob delavnikih od 8 zjutraj do 3 popoldne, ki je bil za poskušnjo uveden pri mnogih davkarjih za dobo sedanjih izvanrednih razmer, pod istimi pogoji in določbami začeni s 1. decembrom 1914, tudi pri davkarjih v Kobaridu, Krmini, Lošnju in Volosko-Opatiji.

**Za brezposelne.** Občinska posredovalnica za delo naznanja, da stopijo dne 30. novembra iz veljave prijave brezposelnosti (prošnje za delo), ki so bile v tej posredovalnici priglašene od 17. avgusta pa do vstevši 30. septembra t. l. (vpisni listki od št. 1 do vstevši št. 5416.) — Oni, ki so še vedno brez posla, lahko ponove vpis. Tozadevna ponovna vpisovanja se bodo sprejemala v posredovalnici (Ponte della Fabra št. 2, 1. nadstropje) od 1. do 15. decembra vsak dan od 8 zjutraj do 3 popoldne.

**O ranjenih odnosno bolnih vojakih.** V pomožno bolnišnico v zavodu »Avstro-amerikanec« so bili sprejeti Brunon Pirker od 3. stotnije 27. pešpolka, Avgust Trojan od 20. lovskega bataljona, deželni brambovec Jakob Tavolato, Josip Bologna od 1. stotnije 27. pešpolka, Anton Ratzmann od nadomestnega bataljona 27. pešpolka in Ivan Josip D'Agostini od 7. poljskega topničarskega polka. Petdnevno opazovalno dobo so dopolnili Rudolf Tomšič, Anton Parovel, Josip Spechar in Fran Prilanič. Na dopust so bili puščeni Ivan Sain od 20. lovskega bataljona, Marcel Depase od sanitetnega oddelka št. 9, Anton Zubini od 5. stotnije 7. pešpolka, Albert Ceburon od 7. stotnije 97. pešpolka, Marko Branković od 15. stotnije 97. pešpolka. Nazaj k svojim četam sta bila poslana Vincenc Krašelj in Josip Benulič.

**Klaričev ranilec?** Včeraj zjutraj je bil aretiran 52letni pek Lovrenc Berže, ki stanuje v ulici A. Vespucci št. 13, in sicer zato, ker je močno osumljen, da je on isti, ki se je oni dan pred neko žganjarjo na trgu della Barriera vecelija preletal s Viljemom Klaričem in je tega poslednjega zabolil z nožem v vrat.

Aretiran je bil včeraj 28letni dmar »Fran Alfieri, ki je doma iz Sorrenta v Italiji in je stanoval tu v ulici del Pozzo št. 1. Aretiran je bil pa na zahtevo Lucije Padadini, ker ji je iz neke omare ukradel 200 kron denarja. Alfieri je tudi izgnan iz naše države.

## Slovensko gledališče v Trstu.

DANES, 22. novembra 1914., točno ob 7 in pol zveč. se upriz ri nar. igra s petjem:

### „LEGIJONARJI“

spisal Fr. Govekar.

#### OSEBE:

Ferdinand pl. Basaj, inženjer . . . . g. Gradš  
A. ton Bernjač, voini komisar . . . g. Ubov  
Janez Rak, mestni pisar . . . . . g. Kralj  
Lavr, njegova hči . . . . . g. Kavčeva  
An. Stojan, nje-ova prijateljica . . g. K. Flego  
Jaska. Stojan, njen brat a. akademik  
Legionar . . . . . g. Teršič  
Fran. Grizar, akademik, legionar . . g. Kovič  
Gričarica, njegova mati . . . . . g. K. Vlačičeva  
Miho Orožen, akademik, legionar . . g. Poljar  
Lovo T. mišek, akad. legionar . . . g. Gudon  
J. k. Ipravac, akademik, legionar . . g. Švagelj  
Miko Vidic, akademik, legionar . . g. Ratošič  
Božjan. Jež, vojski in civilni krojač . g. DANILLO  
Barba, njegova žena . . . . . g. M. Ko. ačič  
R. šija. Bek, njun sin . . . . . g. Sanež, ml.  
Matja. Medved, go tilničar . . . . g. Rumolj  
Mieka, njegova hči . . . . . g. Kreševič  
Pe ko, star meščan . . . . . g. Macarol

Meščanje, meščanke, otroci, akademiki legionarji, francoski vojaki.

Dejanje se vrši koncem XVIII. stoletja v Celju, na Beneskem in na franco-ko-avstrijskem bojišču. Med II in IV. dejajjem miso leto dni.

Pri predstavi sodeluje znana, splošno priljubljena Skedenjska mladinska godba.

#### Darovi.

„Novo Delavsko Konsumno društvo“ Scorcela S. Pietro 97, (gostilna) daruje 10 K Rdečemu krizu“.

**Orožniki na Miramzru** nabrali za »Rdeči križ« za Primorsko. Darovali so: po 1 K: Sardoč Iv., Skamperle. Cjak Ang., Vičič Karel, Makselj Iv., Prašelj Jos., Starc Tom., Pertot Jos. štak, Pečenko Kanduš, Pertot Jos. Mat.; po 50 vin.: Danev Drag., Puntar And., Ant. Starc; po 40 vin.: Ukmar And., Pertot Jak., po 20 vin.: Uršič, Sulčić; dodal Sardoč 30 in. Skupaj 14 K.

bi sicer imelo pravico v rednih časih od njega zahtevati.

Besedo ima sedaj tržaško Slovenstvo! Obisk in uspeh nocojšnje predstave bo dokazal, ali najde prizadevanje sedanjega odbora pri našem občinstvu zaslužni odmev ali ne. Uspeh te predstave naj bo merilo dramatičnemu društvu za to, dali naj se vršijo letos redne predstave — čeprav redkeje kot druga leta — ali ne.

Za nocojšnjo predstavo se je izbralo »Legionarje«, to priljubljeno slovensko narodno igro, ki je po svoji splošno poznani vsebini z ozirom na sedanje dogodke aktualna in zanimiva. V igri nastopajo same domače moči in pa priljubljeni gost ljubljanskega deželnega gledališča g. Danilo v ulogi Ježa. Priprava je vestna, a cene z ozirom na nastopivšo draginjo in nenormalne čase močno znižane.

Volja dramatičnega društva je dobra, potrebna pa je dobra volja celega našega občinstva, če se naj dramatično društvo v Trstu zopet povspne in razvija k popolnosti.

Dr. I. M. C.  
Pri predstavi sodeluje znana, splošno priljubljena Skedenjska mladinska godba.

## PODLISTEK

### K današnji gledališki predstavi.

(„Legionarji.“)

Danes se otvori zopet naš Talijin hram v Trstu. Gotovo je ta vest, ko je bila pred dnevi priobčena v našem listu, razveselila naše občinstvo, kateremu so postale predstave slovenskega gledališča potrebna. Kasno pričena sicer letošnja sezona, toda vodstvo dramatičnega društva se je dolgo pomišljalo, predno se je sploh odločilo, da prične s predstavami in to, dasiravno čas in razmere v katerih se nahajamo, oziroma v katerih se nahaja dramatično društvo v Trstu še posebej, niso nikakor ugodne. Vendar se je vodstvo potrudilo, odstraniti ovire in se je odločilo prirediti predstavo, katere naj dokaže, dali je mogoče letos gledališka sezona ali ne.

Z velikim veseljem, navdušenjem in požrtvovalnostjo so pričeli gojiti pred leti slovenski rodoljubi v Trstu lepo dramatično umetnost; toda predstave, ki so se prirejele, so bile le spradične in so se vršile le ob gotovih prilikah. Spremenilo pa se je to, ko so tržaški Slovenci dobili svo-



Književnost in umetnost.

»Domača književnost« je naslov novemu zborniku, ki začne izhajati v kratkem. Namen ji je, prinašati predvsem prevode iz svetovne književnosti in to za tako nizko ceno, da si jih lahko omisli vsaka hiša. V dolgih zimskih večerih bodo zvezki »Domače književnosti« vaši najboljši drugje. V svojem jeziku spoznate slavne pisatelje velikih narodov. Našim ranjenim in bolnim vsaj v nekaterih urah veselja, kakor da jim naročite »Domačo književnost«. Zvezki »Domače književnosti« naj tvorijo v resnici podlago domači knjižnici, ki si jo naj preskrbi vsaka slovenska hiša. Posamezni sešitki bodo imeli velikost 19 x 27 h. Razven tega pa dobi prvi zvezek, v manjšem obsegu, popolnoma zastoj vsakdo, ki ga želi. Pošljite takoj svoj naslov na založnika Ljudevita Koserja, Juršinci pri Ptuj, Stajersko, da dobite takoj, kakor hitro želite, prvi sešitek zastoj in brez vsake obveznosti na ogled. Pač pa prosijo založnik, da priloži vsakdo pozneje, ko pošlje naročnino, vsaj 5 h za »Rdeči križ«. Zvezki »Domače književnosti« se ne bodo dobivali po knjigarnah, temveč samo pri založniku. Ne odlašajte dolgo, temveč pišite še danes dopisnico, ker je sicer močnejše, da zamudite to ugodno priliko.

Vesti iz Gorishe.

Okrožnica vsem občinskim zastopom in župnikom ter vikarijskim uradom dežele. — Subskripcija vojnega posojila. — S cesarsko naredbo z dne 4. avgusta 1914 se je finančni minister pooblastil, da primerno poskrbi za izredne potrebe, ki jih bodo stavile vojaške operacije velike vojne. Finančni minister je mnenja, da je sedaj napočil ugoden trenutek, da se lahko apelira na požrtvovalnost patrijotičnih narodov monarhije s pozivom, da naj vsakdo prispeva k vojnemu posojilu, ki je določeno, da olajša nadaljevanje zmage naše slavne armade, ki nam bode s končnim triumfom zagotovila povrnitev denarja, ki mu ga damo na razpolago, kakor nam bo tudi zamajčila utrditev našega gospodarskega položaja. Pogoji, ki se nudijo subskribentom vojnega posojila, so izredno ugodni, t. j. pogoji so taki, da jamrejo krasnih dobičkov vsem, ki si hočejo priboriti patrijotično zadostneženje s tem, da podpirajo državo v tem resnem in slovesnem trenutku, ki v njem dozorevajo uspehi, doleteni, da pridevajo državo do sijajne bodočnosti.

Nominalna obrestna mera znaša 5 1/2%; ker pa znaša emisijska cena 97 1/2% in ker je določen 1. april 1920 za povrnitev posojila, se pokaže, da bo obrestna mera za naložen kapital presegala 6%. Dalje so se banke odpovedale proviziji 1/2% v prilog subskribentom. Posojilo se izda v oddelkih po 100, 200, 1000, 2000 in 10.000 kron, ki bodo prosti vseh davkov in takse na vrednosti; z njimi se bodo mogle v prvem letu dobiti podpore pri avstro-ogrski banki in pri blaginjah za posojila v času vojne in sicer do 75% njihove imenske vrednosti proti obrestim, ki so enake uradnim obrestim za ekskomptiranje menic, torej sedaj proti 5 1/2% odstotnim obrestim. Zraven tega je naložen denar popularno varen. Končno se mora opozoriti na to, da bodo morale banke in posojilnice izplačati za subskripcijo vojnega posojila potrebne svote brez ozira na omejitve, ki jih določajo predpisi o moratoriju in da je poštena hranilnica pripravljena priskrbeti svojim vlagateljem deleže do najmanjšega zneska, tako da je dana možnost sprepevati k patrijotični akciji tudi vsem onim, ki se je hočejo udeležiti z nizkimi svotami, t. j. do najmanj 25 K. Subskripcija je že v teku in se zaključila 24. novembra t. l. Občinski zastopi, zavodi, ustanove, korporacije in uprave, javne oblasti in zasebniki naj nemudoma prispevajo k tej akciji, ki jo nalaga dolžnost, ki pa je za subskribente izredne koristi. Neizpodbiten dokaz patrijotizma, ki so ga podali naši vrli vojniki povodom mobilizacije, njihovo hrabro vedenje na bojnem polju in občudovanja vredno navdušenje, ki vlada med vsemi sloji prebivalstva naše dežele in ki se pokaže v tem, da hoče vsakdo na najrazličnejših poljih pomagati vojakom in njihovim družinam, — vse to nas bo vodilo tudi tem povodom, da pokažemo svoje solidarnostno mišljenje, ki nas veže na skupno domovino. Deželni odbor. — Deželni glavar: dr. Faidutti. Vsega pa tudi ne prenesemo. Nekateri so vajeni, da mora biti Slovenec vedno in povsod ponižen, da mora celo za udarce reči: Hvala lepa vaša gnada. Ali v take stvari je bilo možno verovati pred sto leti, sedaj pa ne in naj bodo razmere kakor nekoli Sicer to tudi že po večini vsi pojmujejo, saj slišimo danes precej tehtne ljudi govoriti o potrebi narodnega sporazuma. In vemo tudi, da je danes z nami istega mnenja vsa v resnici patrijotična avstrijska javnost, vemo pa tudi, da nam neka gospodična učiteljica še vedno prisega na zastarelo naziranje, ker sicer bi pač ne mogla ravnati tako, kakor ravna. Pustimo druge stvari na strani, ker nikakor nečemo, da bi vsled napak ene same osebe, trpela dobra in plemenita stvar. In tudi če oni edini fakt bi razgnili pajčolan po abljivosti, če ne bi bil slučaj tak, da je vsako naše molčanje neodpustljivo, ker bi lahko z molčanjem zakrivali mi, da bi se taki slučaj ponovili. Ko je pritisnila zima in ko so potrebovali naši vojaki gorke zimke obleke, tedaj so se lotile, z mirno v stjo lahko rečemo, skoraj vse naše žene in dečleta pletenja gorske obleke za vojake in iz

svojih čisto več ko skromnih sredstev so nabavile potrebno volno. Tako so delale tudi slovenske gojenke na tukajšnjem učiteljsku in njih uspešno delovanje mora priznati vsakdo. Čisto radi priznamo, da so storiše vse gojenke, ne samo slovenske, svojo polno dolžnost in da radi tega gre tudi vsem enaklo plačilo, če se že sploh čuti potreba poplačevati patrijotično delo. Delale so vse enako in vsakdo bi mislil, da prejmejo tudi vse enako plačilo. Ali tako so mislili sicer vsi, ni pa mislila tako neka učiteljica. Ko je bila v znak zasluga prirejena gojenkam majhna slavnost, je hotela učiteljica B. izključiti Slovence od te slavnosti, kar se jej je po večini tudi posrečilo. P. mnenju gđc. B. so Slovence dobre le tedaj, če delajo, zaslužek in plačilo pa naj imajo druge. Ali gospodična taki nazori so že davno zastareli in so posebno v sedanjih dobi tudi zelo škodljivi in nepatrijotični. Čudimo se le, da ni mogel noben vzgojitelj tega preprečiti. Gospodični B. pa svetujemo, če noče obrniti smeri svojega delovanja na pravo, da se ravna po slavem Shakespeareovem izreku iz Hamleta.

Šmartno v Brdih. Tu se je nabiralo že četrte od hiše do hiše darove. Z zadnjimi darovi v znesku K 98.10 se je nakupila volna, da bo pletla šolska mladina razne predmete za naše vrle in hrabre vojake v armadi. Kljub temu pa, da se je nabralo do sedaj v naši občini zneske K 202.30, K 50, K 31.60 in K 56.32 ter precej raznega blaga, se je vendar odzvalo naše požrtvovalno ljudstvo ob vsej dragini in pomanjkanju z izdatnejšimi prispevki, kar dokazuje naslednje. Darovali so: po 5 K gospa Ana Lenardič krčmarica; po 4 K gg.: Musič Katarina št. 7, Vendramin A. 168; po 3 K gg.: Kodelja Josip, župnik, Peršolja Kristina št. 59, Karol Peršolja 140; po 2 K: Gorjup Jožef št. 72, Podberšek Stefan 107, R. v. i. A. 103, Keršič Franciška 99, Štiligoj Mihael 116, Musič M. nadučiteljica, V. B. ndej, r. učitelj, Marinič Jožef krčmar, Simič Andrej 138; po 1 K: Lipicer M. 77, Pojavnik Stefan 56, Simič Ant. 57, Peršolja Karolina 58, Janez M. rkočič Janez 60, Simič M. 78, Peršolja M. 92, Gašparin Kat. 114, Mužič Tončka 115, Smič Mihael 104, Makorovič Cecilija 95, Peršolja M. 97, Mavrič Raf. 125, Kumar M. 132, Velišek Zofija 10, Peršolja Franciška 26, Kristančič Ant. 43, M. rkočič Jožef 20, Peršolja Ivana 17, Simič Milka 13, Peršolja Fani, krčmar, Sirk Jožef 63, Vendramin Leop. Peršolja M. 45, Marinič Ant. 98, Koršič A. 151, Simič Franciška 147, Figar Kristina 144, Lenardič Iv. 143, Marinič Mihael 157, Smič J. 158, Rusjan M. 136, Smič Silv. 36, Mauer Stanislav 168, Bojč Franc 167, Blizjak Emilija 167, Kumar Ana 165, Smič A. 162; po K 1.40, oziroma K 1.20 Smič Franciška 147, Simič Katarina 139, Jančič Franc 156; dalj: Vendramin Mh. št. 61-70, Vendramin Terzija 49-40, Peršolja Andr. 6-40, Vendramin J. 68-20, Simič Franč. 78-40, Zorut Franciška 92-50, Golob J. 178-40, Božič Fr. 112-30, Gašparin A. i. ca 113-60, Mužič Tončka 20 vin, in rokavice, Srk Perina 112, 30 v., Simič Franciška 104, 40 v., Simič J. 105, 40 v., Peršolja Mihael 94, 40 v., Gašparin J. 96, 40 v., Konjedič Ant. 124, 60 v., Peršolja Kat. 68, 60 v., Srebrnič Jožefa 75, 40 v., Korenjak Terzija 46, 40 v., Lenardič Marija 47, 50 v., Solič Franciška 123, 20 v., Gašparin Franciška 21, 40 v., Bregantič Franciška 21, 20 v., Vendramin J. 48, 20 v., Figar Janez 32, 30 v., Vendramin Kat. 3, 20 v., Musič Leopold 7, 60 v., Medvešek Fr. 6, 60 v., Mizerit M. 25, 20 v., Jezetič Kristina 28, 40 v., Golob Neža 27, 20 v., Mizerit Jožef 25, 20 v., Karel Simič 18, 20 v., Velišek Kat. 16, 30 v., Vendramin Alojzija 14, 30 v., Princič Jernej 89, 20 v., Figar Fr. 34, 40 v., Simič Franč. Simič Andr. 116, 60 v., Simič Ant. 14, 40 v., Simič Olga 134, 40 v., Simič Ant. 172, 60 v., Kumar Mihael 165, 40 v., Božato Karol 164, 20 v. — Imenovane predmete pridno pletjo učenke, dekleta in gospe. Ko se jih dokonča, se jih odpošlje na pristojno mesto. Na tem mestu bodi izražena srčna zahvala v imenu vojakov, ki bodo nosili predmete, vsem darovalcem kakor tudi gospodičnam-nabiralcam: Justini Vendraminovi, Milki Mariničevi, Milki Lenardičevi in Olgi Štiligojevi za trud in požrtvovalnost.

Češko - budjeviška restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Češko - budjeviška restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Vojna in delavec.

Prošlega tedna se mi je nudil na Velikem trgu dokaj žalosten prizor. Sredi grude radovednežev, ki sem se jim pridružil tudi jaz, videl sem ubogo mater s petimi nedorastlimi otročiči, ki so se bosi in v tenkih in raztrganih oblačilih tresli kakor siba na vodi; brila je namreč mrzla burja in padal je dež. Na razna vprašanja je odgovarjala uboga reva s solzami v očeh: »Mož je že nad tri mesece brez zaslužka. Ker nam vsled tega ni bilo možno plačati stanarine, nas je hišni gospodar z vsem vred vrgel na cesto. Ne vem, kaj naj zdaj storimo, reve!« In prerivala se je dalje naprej skozi množico s svojimi revicami. Kam? Pritožiti se na oblast? Vtis, ki sem ga dobil pri tem žalostnem prizoru, ostane neizbrisen v moji duši. Kako živ dokaz posebejlenega neusmiljenja posedujočega pohlepneža napram ubogi proletarski družini! Kako bo v tej vojni za uboge reveže, ki razven svojih rok ničesar ne posedujejo!

Vojna in delavec.

Češko - budjeviška restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Češko - budjeviška restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Češko - budjeviška restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Češko - budjeviška restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Češko - budjeviška restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Češko - budjeviška restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Češko - budjeviška restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Češko - budjeviška restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Češko - budjeviška restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Češko - budjeviška restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Češko - budjeviška restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Češko - budjeviška restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Češko - budjeviška restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Dr. HORVATH TRST, CORSO ŠT. 17. Specialist za KOŽNE in SPOLNE BOLEZNI. ŠIBKOST in NERVOZNOST. za BOLEZNI v NOGAH in SKLEPIH. Sprejema od 11-1 pop. in 5-7 zvečer.

D. KORSANO Specialist za sifilitične in kožne bolezni. Ima svoj ambulatorij v Trstu, v ul. S. Lazzaro št. 17, I. P. Lazzo Diana. Za cerkvijo Sv. Antona novega. Sprejema od 12 do 1 in od 6 do 7 pop. Zenske od 5 do 6 popoldne.

Fratelli Rauber Trst, ul. Carducci 14 (ex Torrente). Zaloga ustrojenih kož. Velika izbira potrebščin za čevljarje. - Specialiteta potrebščin za sedlarje.

Zobni ambulatorij Via G. Rossini 2, vegal ul. Poste. Moderna zobna delavnica. Umetni zobje po K 4. - Zobje na vijak, zlate krone, mostna dela. - Plombiranje z materijalom prve vrste po K 2. - Izdiranje zobov brez vsake bolečine po K 2. - Jamstvo za vsako delo. - URNIK: od 9 do 1 in od 5 do 12. - Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12 popoldne.

Dr. PECNIK Dr. PETSCHNIGG TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1. Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8-9 in 2-3 in Specialist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11-1 in 7-7 1/2.

Skladišče oglju in dreva za cerivo petroleja in stavb. materiala Josip Mlecu Trst, ulica S. Cirilno 2. (Sv. Ivan) Tel. 2032.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Trstu ulica Caserma st. 11. obrestuje vloge na hranilne knjižice po 4 1/2% ter plača rentni davki iz svojega. Vloge na žiro- in tekoči račun obrestuje - po dogovoru - najugodnejše. Sprejema prijave za subskripcijo 5 1/2% vojnega posojila pod originalnimi pogoji.

Pošiljajte vojakom slike dragih sorodnikov toliko več, ker stane 10 razglednic in povečana slika 30x40 cm samo 3 krone. Povečanja in priveski se ponatiskujejo tudi iz zastarelih slik po zmerni cen. Odlikovani fotografski zavod, Trst ulica Acquedotto 27.

Hranilne vloge sprejema od vsakega tudi če ni ud druge, in jih obrestuje večje zneske po dogovoru. 4 1/2% v gotovini. - Najmanjša: 100 kron. - Pristojbina znaša 4% stoletnik. Rentni davki plačuje zadruga sama. Vloga se lahko po eno krono. Pošte-institucijski račun 75.679. TELEFON 16-04.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu registrirana zadruga z neomejenim jamstvom ulica S. Francesco šte. 2, I. nadst.



